

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 306 | Tarih 27 Nisan – 3 Mayıs

Keyfi Gözaltı ve Tutuklamalar

Hafta boyunca savcılar en az 10 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

Keyfi Yaşam Hakkı İhlalleri

29 Nisan: 26 yaşındaki avukat Hatice Kocaefe, Bursa'da yürüttüğü icra işlemleriyle bağlantılı olduğu belirtilen bir şüpheli tarafından silahla [öldürüldü](#); olay İstanbul Barosu ve muhalefet temsilcileri tarafından hukuk mesleğine yönelik tehditler nedeniyle kınandı.

Zorla Kaybedilmeler

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunc](#)'tan bir haber alınamadı. Tunc'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

Toplantı ve Örgütlenme Özgürlüğü

28 Nisan: Türk polisi, 1 Mayıs öncesinde İstanbul'da gazeteciler ve muhalif isimlerin de aralarında bulunduğu yaklaşık 40 kişiyi önleyici operasyonlarla [gözaltına](#) aldı.

2 Mayıs: Yetkililer, İstanbul'da 1 Mayıs gösterileri sırasında [gözaltına](#) alınan 576 kişinin tamamını, Başaran Aksu dahil olmak üzere serbest bıraktı; polis Taksim Meydanı çevresinde kalabalığı dağıtmak için biber gazı kullandı, ayrıca öncesinde 47 kişi daha gözaltına alınmış, bunlardan dördü tutuklanmış ve dokuzu ev hapsine alınmıştı.

İfade ve Basın Özgürlüğü

28 Nisan: Savcılar, hukukçu İzzet Özgenç hakkında Yargıtay eski hakimi Mehmet Akarca'yı eleştiren sosyal medya paylaşımları nedeniyle iki yıla kadar [hapis](#) cezası talep etti.

28 Nisan: Sınır Tanımayan Gazeteciler dahil 25 basın özgürlüğü kuruluşu, gazeteciler hakkında dava açmak için dezenformasyon yasasının kullanılmasını [kınadı](#) ve yasanın kaldırılmasını talep etti.

30 Nisan: Türkiye, RSF'nin 2026 Dünya Basın [Özgürlüğü](#) İndeksi'nde 180 ülke arasında 163. sırada yer aldı.

30 Nisan: Gazeteci Tolga Şardan, "devletin yargı organlarını alenen aşağılama" suçundan 5 ay [hapis](#) cezasına çarptırıldı (hükmün açıklanması geri bırakıldı) ve "yanıltıcı bilgi yayma" suçlamasından beraat etti.

İnsan Hakları Savunucuları

27 Nisan: Mary Lawlor dahil BM özel raportörleri, Türkiye'nin terörle mücadele ve terör finansmanı yasalarını İnsan Hakları Derneği gibi kurumlarla bağlantılı insan hakları savunucularını yargılamak ve baskılamak için

kötüye kullandığını [belirtti](#); Hatice Onaran gibi isimlerin davalarına dikkat çekildi.

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti

27 Nisan: Yetkililer, 2025'te Eskişehir'de 10 kişinin hayatını kaybettiği orman yangınındaki ihmal iddialarıyla ilgili 36 kamu görevlisi hakkında soruşturma izni vermeyi [reddetti](#); karar, mağdur yakınları tarafından eleştirildi.

30 Nisan: Yetkililer, CHP'li Antalya Belediyesi'ne yönelik soruşturmalar kapsamında 29 kişiyi [gözaltına](#) aldı.

30 Nisan: Bir mahkeme, insan hakları avukatı Nurcan Kaya'yı Halkların Demokratik Kongresi ile bağlantı iddiaları kapsamında terör suçlarından 6 yıldan fazla [hapis](#) cezasına çarptırdı.

İşkence ve Kötü Muamele

30 Nisan: Beş hak örgütü, ağır hasta mahkûm Enver Yanık'ın, ciddi nörolojik rahatsızlıkları, sık bayılma nöbetleri ve geciken adli tıbbi değerlendirmesi nedeniyle serbest bırakılması [çağrısında](#) bulundu.

Kadın Hakları

29 Nisan: Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi, Türkiye'ye İstanbul Konvansiyonuna yeniden katılma [çağrısı](#) yaptı ve 2021'deki çekilmenin yüksek kadın cinayeti oranları karşısında korumaları zayıflattığını belirtti.